

INFORMATION TILL FÖRÄLDER
När ditt barn misstänks
vara utsatt för brott

Varför kommer ditt barn till förhör hos polisen och varför fick du inte veta något innan?

När det finns misstanke om att ett barn har varit utsatt för brott av en förälder eller en nära anhörig kan åklagare besluta att barnet ska träffa en person från polisen (barnförhørsledare), för förhör. Då vill de att detta ska ske utan att du som förälder vet om det, eftersom de vill att barnet ska vara så opåverkat som möjligt vid förhöret. Det är också viktigt för att du som förälder inte ska bli beskylld för att ha påverkat barnet. Därför får du inte veta något innan, du informeras istället direkt efter förhöret.

Det kan väcka känslor hos föräldrar då deras barn varit på förhör utan att föräldrarna visste om det. Då kan det vara bra för dig att veta att:

- På Barnahus följer vi samma rutiner då det finns misstanke om brott mot barn. Även om det visar sig att ditt barn inte har varit utsatt för brott så är detta tillvägagångssätt till för att säkerställa skyddet för de barn som har varit utsatta.
- Ditt barn har haft med sig en trygghetsperson från sin närmiljö, till exempel en skolpersonal, som följt med för att ditt barn ska ha med sig någon som hon/han känner.
- Ditt barn har fått en särskild företrädare som har varit med ditt barn på Barnahus. Den särskilda företrädaren har till uppgift att se till att ditt barn behandlas väl och att alla beslut som fattas är för ditt barns bästa.
- Ditt barn har varit i en barnvänlig, lugn och anpassad miljö på Barnahus tillsammans med personal som har kompetens att möta och ta hand om barn.
- Ditt barn har inte bett om att få prata med polisen, det är vuxna som har bestämt det. Ditt barn visste inte i förväg att polisförhöret skulle ske.

Myndigheters skyldigheter och ansvar

När en person som arbetar med barn (0-17 år) är orolig för att ett barn far illa så måste den personen, enligt lag, göra en orosanmälan till socialtjänsten¹.

När socialtjänsten får kännedom om att ett barn kan ha blivit utsatt för våld/övergrepp eller bevittnat våld mellan närstående så måste de i regel alltid inleda utredning. Finns det misstanke om att barnet har utsatts för brott av en familjemedlem eller närstående gör socialtjänsten alltid en bedömning om en polisanmälan ska göras. De brott som det oftast handlar om är vålds- och sexualbrott², och huvudregeln är att socialtjänsten bör polisanmäla³.

Socialtjänsten har rätt att vänta med att tala om för föräldrarna att de inlett utredning och att en polisanmälan har gjorts, för att kunna säkerställa att barnet är skyddat och för att polisutredningen befinner sig i ett känsligt läge.

När en polisanmälan görs inleder åklagare en förundersökning, för att utreda eventuellt brott⁴. Då råder förundersökningssekretess. Det innebär bland annat att socialtjänsten inte får lämna information till föräldrarna som rör det misstänkta brottet.

1. 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen
2. 3, 4 och 6 kap. Brottsbalken.
Övriga brott som kan inbegripas är brott mot lagen om förbud mot könsstympning.
3. HSLF-FS 2023:23
4. 23 kap. 1, 2 § Rättegångsbalken.

Socialtjänsten och polisen

När det framkommer misstankar om att ett barn utsatts för brott har socialtjänsten och polisen olika ansvarsområden. Socialtjänstens ansvar är att utreda barnets behov av stöd och skydd och det görs genom att en utredning inleds⁵. Polisens uppgift är att utreda brott. Dessa utredningar kan pågå samtidigt men är oberoende av varandra.

Förskole- eller skolpersonalens inblandning

Polisen ber personal på ditt barns förskola eller skola att följa med som stöd till ditt barn. De är med som trygghet för att barnet inte bara ska träffa okända personer, i en obekant miljö.

Personalen får inte vara med och lyssna på förhöret utan sitter i ett väntrum intill. De får ingen information om ärendet då det råder sekretess.

Personal från ditt barns förskola eller skola är inte ansvariga för det som andra myndigheter har bestämt kring ditt barn. Har de gjort en orosanmälan till socialtjänsten så är det för att det är deras skyldighet. De har inte fattat några beslut gällande det som sker och de kan inte svara på några av dina eventuella frågor kring polisens förundersökning eller socialtjänstens utredning. Det är därför viktigt att du istället tar en direktkontakt med de ansvariga på respektive myndighet (polis, åklagare, socialtjänst) om du har frågor.

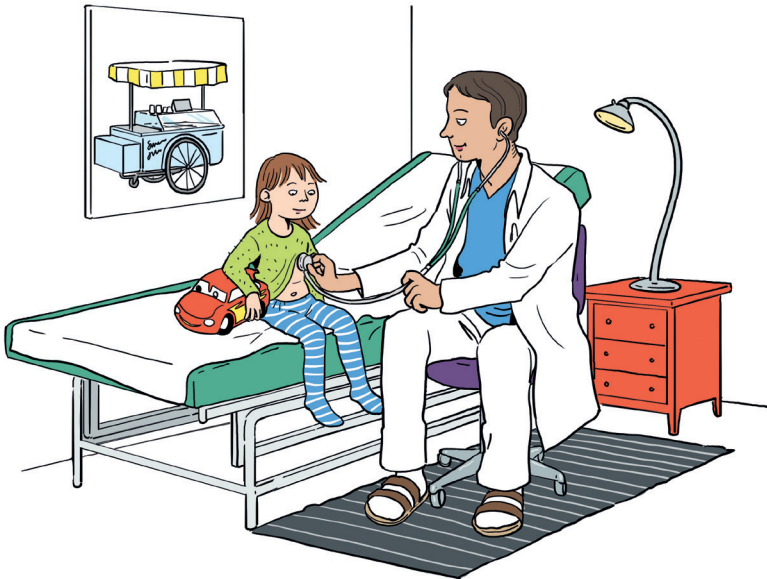
5. 11 kap. 1, 2 §§ Socialtjänstlagen

Särskild företrädare för barn

Om någon av föräldrarna är misstänkt för brottet kan ditt barn få en särskild företrädare, som är advokat eller jurist. Det är åklagare som ansöker om en sådan, och det är tingsrätten som fattar beslut och utser vem det ska vara.

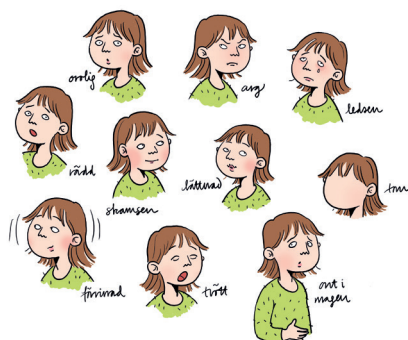
Den särskilda företrädaren tar över föräldrarnas ansvar i de delar som har med förundersökning och eventuell rättegång att göra. Det är den särskilda företrädaren som ger sitt tillstånd till att polisen håller förhör med ditt barn.

Den särskilda företrädaren har också rätt att till exempel bestämma att barnet ska genomgå läkarundersökning, om det anses nödvändigt.

Krisstöd

När det finns misstanke om att ett barn varit utsatt för brott kan det leda till starka känslor och reaktioner både hos barnet och omgivningen. Barn kan till exempel oroa sig för vad som ska hända dem eller andra familjemedlemmar, om någon kommer att bli arg på dem eller om de kommer att bli trodda.

En del barn visar tydliga symptom på att inte må bra medan andra verkar opåverkade. Oavsett vilket så är det viktigt att barnet inte känner sig utsatt; tänk på att inte anklaga eller ifrågasätta barnet för att det har varit på Barnahus. Försök att vara stödjande och lyssna in barnet. Var intresserad av hur barnet mår och hur dagen varit. Fråga inte vad barnet har sagt.

För en förälder kan det uppstå en kris oavsett om man själv är misstänkt för brottet eller inte. En del reagerar genom att bli arga eller besvikna på barnet eller på hur professionella hanterat situationen. Många föräldrar oroar sig för hur deras barn mår eller har påverkats av det som hänt. I sådana situationer kan det vara viktigt att både barn och föräldrar får hjälp att prata om sina upplevelser och hantera reaktioner för att kunna gå vidare. Ibland räcker det med några samtal och ibland behövs stöd under en längre tid. Socialtjänsten där barnet bor kan ge stöd och hjälp.

Vid behov har ni möjlighet att komma till Barnahus Skaraborg för att besöka lokalerna och prata om ditt barns besök.

Barns rättigheter

Barn har många rättigheter, de finns sammanfattade i FN:s Barnkonvention. Artikel 2, 3, 6 och 12 är fyra grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas när det handlar om frågor som rör barn.

Barn som utsätts för brott samt barns rätt till stöd och hjälp omnämns också särskilt i Barnkonventionen, i artikel 19, 34 och 39.

Barnkonventionen: www.unicef.se/barnkonventionen

Här kan du skriva ner viktiga kontakter:

Polisen: _____

Särskild företrädare/målsägandebiträde:

Åklagare: _____

Socialsekreterare: _____

Krisstöd/annat stöd: _____

Barnahus Skaraborg är ett samarbete mellan socialtjänsterna i Skaraborg, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten och Västra Götalandsregionen.

Hemsida:

www.skovde.se/barnahusskaraborg

Vill du veta mer om brott mot barn:

www.jagvillveta.se

Vill du läsa mer om barns rättigheter:

www.unicef.se/barnkonventionen

Barnahus Skaraborg

Besöksadress:

Kyrkogatan 11, Skövde

Telefon: 0500-49 89 89